

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

جمهوری اسلامی ایران
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

بسمه تعالی
معاونت آموزش
دفتر طرح و برنامه های درسی

استاندارد آموزش شایستگی

بررسی مراحل پرورش غاز

تهیه و تدوین با مشارکت
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
دفتر آموزش بهره برداران و مشاغل کشاورزی

گروه برنامه ریزی درسی

امور دام و ماکیان

کد استاندارد آموزش شغل

۶۱۲۲-۶۳-۱۰۹-۱-۱

تاریخ تدوین/بازنگری استاندارد: ۹۴/۶/۱

پیشگفتار:

گذشتگان دانائی را برابر با قدرت و توانایی می‌دانسته‌اند و دانش و تجربه را ارکان آن، آموزش در جوامع و فرهنگ‌های مختلف ارزش و جایگاه ویژه‌ای دارا بوده و هست. آموختن و آموزش در کلیه کشورها با اتمام مقاطع رسمی تحصیلی و حتی آکادمیک به پایان نمی‌رسد و اساسا به صورت یک فرآیند و پدیده موثر در ارتقاء سطح زندگی به شمار می‌آید.

تهیه و تدوین استاندارد مشاغل از جمله ارکان مهم و اثرگذار در کارآیی و اثربخشی آموزشها می‌باشد. استانداردسازی زمینه‌ساز تعیین توانمندی‌های جسمانی و فکری، مهارت‌های شغلی و همچنین تهیه مبنا و معیاری برای عملیات برنامه‌ریزی، طبقه‌بندی مهارت شاغلین، ایجاد شغل، اجرای دوره‌های آموزشی، ارزشیابی نظام آموزش می‌باشد. چنانچه استاندارد شغل را به عنوان یک مرجع منسجم و نظام‌مند بپذیریم، عدم تدوین و پیاده‌سازی استانداردهای شغل بخش کشاورزی، موجب تحمیل هزینه‌های اقتصادی ناشی از مصرف بیش از حد (کودهای شیمیایی و آفت‌کشها)، درمان بیماریهای خاص به لحاظ عدم کدکس غذایی و مصرف محصولات کشاورزی دارای سطوح بالای غیر مجاز (مواد شیمیایی، فلزات سنگین، آفت‌کشها)، خسارات ایمنی شغلی کشاورزان و آلودگی زیست‌محیطی، عقب ماندن از جامعه جهانی و وابستگی خواهد شد. امروزه در اکثر کشورها مجموعه‌ایی از انواع استانداردها با اثرات مستقیم و یا غیرمستقیم بر کشاورزی، در زمینه آب و خاک، هوا، تنوع زیستی، چشم‌اندازها و میراث فرهنگی و سایر موارد وجود دارد. به نظر می‌رسد در کشور عزیز و پهناور خودمان ایران، الزام در بکارگیری استانداردها در بخش کشاورزی کمک شایانی به سلامت محصول و افزایش ضریب ایمنی و کاهش هزینه‌ها خواهد نمود.

با توجه به این نگرش در سال‌های گذشته مسئولین امر ضرورت آموزش علی‌الخصوص افرادی که در ارتباط با تولید (بهره‌برداران) نقش داشته را با دید جامع نگریسته و برنامه‌ریزی نموده‌اند. آموزش بهره‌برداران که ضرورتی اجتناب‌ناپذیر برای ارتقاء دانش و بهره‌وری بالا را به دنبال دارد از اولویت ویژه‌ای برخوردار گردید.

بنابراین در راستای ابلاغ آیین‌نامه نظام صنفی فعالیت‌های کشاورزی و نیز در اجرای قانون ماده ۳۱ قانون افزایش بهره‌وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی، دفتر آموزش بهره‌برداران و مشاغل کشاورزی معاونت ترویج و آموزش سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی و دفتر طرح و برنامه درسی سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور (بر اساس تفاهم‌نامه مشترک) به تدوین استانداردهای آموزش مشاغل کشاورزی مبادرت نموده است. امید است این مشارکت و همکاری در تدوین استاندارد های آموزشی بتواند نقش فزاینده‌ای در بهره‌وری و ارتباط آن با اثربخشی شغلی شاغلین و ارتقای توانمندی‌های حرفه‌ای بهره‌برداران و مولدان بخش کشاورزی داشته باشد.

نظارت بر تدوین محتوا و تصویب : دفتر طرح و برنامه های درسی - دفتر آموزش بهره برداران و مشاغل کشاورزی
کد استاندارد آموزش شغل : ۱-۱-۱۰۹-۶۳-۶۱۲۲

اعضاء کمیسیون تخصصی برنامه ریزی درسی :
علی موسوی مدیرکل دفتر طرح و برنامه های درسی
ناصر سلطانیان مدیرکل دفتر آموزش بهره برداران و مشاغل کشاورزی
ابوالفضل تیرانداز مدیرکل آموزش فنی و حرفه ای استان گلستان
حسن رحیمی تنها معاون مدیر کل دفتر آموزش بهره برداران و مشاغل کشاورزی
رامک فرح آبادی معاون برنامه ریزی درسی دفتر طرح و برنامه های درسی
ارژنگ بهادری معاون منابع آموزشی دفتر طرح و برنامه های درسی
الیاس رحیمی بطرودی رئیس اداره تدوین استانداردهای مشاغل کشاورزی، دفتر آموزش بهره برداران و مشاغل کشاورزی
سید محسن جلالی رئیس گروه برنامه ریزی درسی امور دام و ماکیان دفتر طرح و برنامه های درسی
امید فتحی کارشناس آموزش کشاورزی دفتر آموزش بهره برداران و مشاغل کشاورزی

حوزه های حرفه ای ، تخصصی همکار و یا در قالب تفاهم نامه برای تدوین یا بازنگری استاندارد آموزش شغل :
- دفتر آموزش بهره برداران و مشاغل کشاورزی
البرز - کرج - کیلومتر ۶ جاده ماهدشت - جنب پادگان شهید همت - معاونت آموزش و ترویج کشاورزی
تلفن: ۰۲۶۳۶۷۰۰۸۰۰
دورنگار: ۰۲۶۳۶۷۰۰۸۹۵
آدرس الکترونیکی:

فرآیند اصلاح و بازنگری :
-
-

از صاحب نظران و متخصصان و خبرگان حرفه ای و مربیان خواهشمند است نظرات اصلاحی خود را به آدرس زیر ارسال نمایند .
آدرس دفتر طرح و برنامه های درسی
تهران ، خیابان آزادی ، خیابان خوش شمالی، نبش خیابان نصرت ، ساختمان شماره ۲ ، سازمان آموزش فنی و حرفه ای
کشور ، پلاک ۹۷
دورنگار ۶۶۹۴۴۱۱۷ تلفن ۶۶۵۶۹۹۰۷ - ۶۶۹۴۴۱۲۰
آدرس الکترونیکی : آدرس الکترونیکی : Daftar_tarh@irantvto.ir

تهیه و تدوین کنندگان استاندارد آموزش شغل

ردیف	نام و نام خانوادگی	آخرین مدرک تحصیلی	رشته تحصیلی	شغل و سمت	سابقه کار مرتبط	شماره موبایل
۱	امید فتحی	لیسانس	دامپروری	کارشناس	-	Fatheer۳۶۱@yahoo.com
۲	محمد مهدی لولایی	فوق لیسانس	مدیریت آموزش	-	-	-
۳	قربان شفائی	فوق لیسانس	مدیریت آموزش	-	-	-
۴	حسین عطارچی	دکتر	علوم دامی	-	-	-
۵	علی اکبر اسفندیاری	لیسانس	علوم دامی	-	-	-
۶	پرستور پور غفور لنگرودی	دکتر	علوم دامی	-	-	-
۷	عبداله کاویان	لیسانس	علوم دامی	-	-	-

تهیه و تدوین کنندگان استاندارد آموزش شغل

ردیف	نام و نام خانوادگی	آخرین مدرک تحصیلی	رشته تحصیلی	شغل و سمت	سابقه کار مرتبط	شماره موبایل
۸	محمد علی اورسجی	لیسانس	علوم دامی	-	-	-
۹	کمال الدین اراززاده	کارشناسی	علوم دامی	-	۸ سال	-
۱۰	سعیده امیرلطیفی	کارشناسی	مهندسی تولیدات دامی	-	۴ سال	-
۱۱	فرهاد شادکام	کارشناسی ارشد	فناوری اطلاعات	-	۱۶ سال	-
۱۲	مهین رضائی	کارشناسی	ریاضی کاربردی در کامپیوتر	-	۱۶ سال	-

تعاریف :

استاندارد شغل :

مشخصات شایستگی ها و توانمندی های مورد نیاز برای عملکرد موثر در محیط کار را گویند در بعضی از موارد استاندارد حرفه ای نیز گفته می شود.

استاندارد آموزش :

نقشه‌ی یادگیری برای رسیدن به شایستگی های موجود در استاندارد شغل .

نام یک شغل :

به مجموعه ای از وظایف و توانمندی های خاص که از یک شخص در سطح مورد نظر انتظار می رود اطلاق می شود .

شرح شغل :

بیانیه ای شامل مهم ترین عناصر یک شغل از قبیل جایگاه یا عنوان شغل ، کارها ارتباط شغل با مشاغل دیگر در یک حوزه شغلی ، مسئولیت ها ، شرایط کاری و استاندارد عملکرد مورد نیاز شغل .

طول دوره آموزش :

حداقل زمان و جلسات مورد نیاز برای رسیدن به یک استاندارد آموزشی .

ویژگی کارآموز ورودی :

حداقل شایستگی ها و توانایی هایی که از یک کارآموز در هنگام ورود به دوره آموزش انتظار می رود .

کارورزی:

کارورزی صرفاً در مشاغلی است که بعد از آموزش نظری یا همگام با آن آموزش عملی به صورت محدود یا با ماکت صورت می گیرد و ضرورت دارد که در آن مشاغل خاص محیط واقعی برای مدتی تعریف شده تجربه شود.(مانند آموزش یک شایستگی که فرد در محل آموزش به صورت تئوریک با استفاده از عکس می آموزد و ضرورت دارد مدتی در یک مکان واقعی آموزش عملی ببیند و شامل بسیاری از مشاغل نمی گردد).

ارزشیابی :

فرآیند جمع آوری شواهد و قضاوت در مورد آنکه یک شایستگی بدست آمده است یا خیر ، که شامل سه بخش عملی ، کتبی عملی و اخلاق حرفه‌ای خواهد بود .

صلاحیت حرفه ای مربیان :

حداقل توانمندی های آموزشی و حرفه ای که از مربیان دوره آموزش استاندارد انتظار می رود .

شایستگی :

توانایی انجام کار در محیط ها و شرایط گوناگون به طور موثر و کارا برابر استاندارد .

دانش :

حداقل مجموعه ای از معلومات نظری و توانمندی های ذهنی لازم برای رسیدن به یک شایستگی یا توانایی که می تواند شامل علوم پایه (ریاضی ، فیزیک ، شیمی ، زیست شناسی)، تکنولوژی و زبان فنی باشد .

مهارت :

حداقل هماهنگی بین ذهن و جسم برای رسیدن به یک توانمندی یا شایستگی . معمولاً به مهارت های عملی ارجاع می شود .

نگرش :

مجموعه ای از رفتارهای عاطفی که برای شایستگی در یک کار مورد نیاز است و شامل مهارت های غیر فنی و اخلاق حرفه ای می باشد .

ایمنی :

مواردی است که عدم یا انجام ندادن صحیح آن موجب بروز حوادث و خطرات در محیط کار می شود .

توجهات زیست محیطی :

ملاحظات است که در هر شغل باید رعایت و عمل شود که کمترین آسیب به محیط زیست وارد گردد.

نام استاندارد آموزش شایستگی :

بررسی مراحل پرورش غاز

شرح استاندارد آموز شایستگی:

بررسی مراحل پرورش غاز شایستگی از شغل پرورش دهنده غاز از حوزه طیور صنعتی میباشد که شامل کارهای از قبیل ارزیابی و انتخاب نژادهای معروف غاز و بررسی مشخصات ظاهری و اندام های داخلی غاز و رفتارشناسی غاز و آماده سازی سالن پرورش غاز و کنترل دما، رطوبت، تهویه و نور مورد نیاز پرورش غاز در طول دوره پرورش و رکوردگیری و ثبت آمار روزانه تا پایان دوره پرورش. این شغل بامشغلی همچون کارگرفنی تاسیسات، پرورش مرغ گوشتی، پرورش مرغ تخمگذار، جوجه کش ، پرورش مرغ مادر در ارتباط می باشد .

ویژگی های کارآموز ورودی:

حداقل میزان تحصیلات : پایان دوره اول متوسطه (پایان دوره راهنمایی)

حداقل توانایی جسمی و ذهنی : توانایی انجام کار در واحد پرورشی

مهارت های پیش نیاز : ندارد

طول دوره آموزش :

طول دوره آموزش : ۲۸ ساعت

- زمان آموزش نظری : ۹ ساعت

- زمان آموزش عملی : ۱۹ ساعت

- زمان کارورزی : - ساعت

- زمان پروژه : - ساعت

بودجه بندی ارزشیابی (به درصد)

- کتبی : ۲۵ %

- عملی : ۶۵ %

- اخلاق حرفه ای : ۱۰ %

صلاحیت های حرفه ای مربیان :

کارشناسی ارشد علوم دامی با حداقل ۳ سال سابقه کار مرتبط

دکتری علوم دامی با حداقل ۱ سال سابقه کار مرتبط

* اصطلاح انگلیسی استاندارد (و اصطلاحات مشابه جهانی) :

* مهم ترین استانداردها و رشته های مرتبط با این استاندارد :

-جوجه کشی

-پرورش دهنده مرغ اجداد

-پرورش دهنده مرغ مادر

-پرورش دهنده جوجه بومی ارگانیک

-پرورش دهنده مرغ گوشتی

-کارگر فنی تاسیسات و تجهیزات مرغداری

* جایگاه استاندارد شغلی از جهت آسیب شناسی و سطح سختی کار :

الف : جزو مشاغل عادی و کم آسیب

ب : جزو مشاغل نسبتاً سخت

ج : جزو مشاغل سخت و زیان آور

د : نیاز به استعلام از وزارت کار

- برگه تحلیل شایستگی های شغل

شایستگی	معیار عملکرد	کار
مراحل پرورش غاز	نژادهای معروف غاز و ویژگیهای هریک از آنها را بیان نماید	ارزیابی و انتخاب نژادهای معروف غاز
	اندامهای ظاهری (پر، تاج، پا و...) و اندامهای داخلی (چینه دان، کبد، سنگدان و...) و تعیین جنسیت را تشریح نماید	بررسی مشخصات ظاهری و اندام های داخلی غاز
	رفتار های وابسته به شرایط محیطی و جنس در غاز را شرح دهد	رفتارشناسی غاز
	ضد عفونی جایگاه، تجهیزات و تهیه بستر را انجام دهد	آماده سازی سالن پرورش غاز
	تنظیم دما و رطوبت، تهویه و نور مورد نیاز غاز را انجام دهد	کنترل دما، رطوبت، تهویه و نور مورد نیاز پرورش غاز در طول دوره پرورش
	رکوردهای مورد نیاز (میزان تلفات، مصرف غذا، افزایش وزن و ...) و عملیات رکوردگیری و ثبت آمار در فرم مخصوص را انجام دهد برآورد اقتصادی را انجام دهد	رکوردگیری و ثبت آمار روزانه تا پایان دوره پرورش

استاندارد آموزش
- برگه تحلیل آموزش

عنوان شایستگی: بررسی مراحل پرورش غاز

ردیف	کارها	حیطه های یادگیری					نام و مشخصات وسایل و ابزار و مواد آموزشی
		دانش و معلومات مورد نیاز (حیطه دانشی)	ساعت نظری	رئوس فعالیت های عملی (حیطه مهارتی)	ساعت عملی	حیطه نگرشی	
۱	ارزیابی و انتخاب نژادهای معروف غاز	- نژاد های معروف غاز ایران و مناطق قابل پرورش و ویژگیهای آنها - شاخصهای انتخاب نژاد مناسب	۱	ارزیابی و انتخاب نژاد غاز مناسب در منطقه	۲	دقت در انتخاب نژاد مناسب با عملکرد بالاتر	بازدید ، فیلم، عکس یا اسلاید
۲	بررسی مشخصات ظاهری و اندام های داخلی غاز	مشخصات ظاهری غاز و اندام های داخلی (چینه دان، پیش معده و ..)	۱	مشاهده اندامهای ظاهری و کالبدگشایی و مشاهده اندام های داخلی تعیین جنسیت نر و ماده	۳	کسب نگرش صحیح در خصوص مشخصات ظاهری و اندامهای داخلی غاز	غاز زنده لاشه غاز، ست تشریح، فیلم و عکس یا اسلاید
۳	رفتارشناسی غاز	رفتار های وابسته به شرایط محیطی و نژادی در غاز (تراکم، استرس و پراکنندگی و ...)	۱	ارزیابی نحوه پراکنش غاز در سالن	۲	در خصوص رفتارهای محیطی و نژادی در غاز درک صحیح پیدا نماید	فیلم ،عکس یا اسلاید
۴	آماده سازی سالن پرورش غاز	نحوه شستشو، پاکسازی و ضد عفونی جایگاه و تجهیزات نحوه شعله افکنی جایگاه نوع و میزان بستر مورد نیاز	۲	شستشو، پاکسازی و ضد عفونی جایگاه و تجهیزات را با دقت انجام دهد - شعله افکنی جایگاه را با دقت انجام دهد - عملیات بستر سازی را انجام دهد	۴	به اهمیت و ضرورت آماده سازی سالن پی ببرد و از بروز بیماری جلوگیری نماید	دستکش، ماسک، محلول پاش ، شعله افکن، مواد ضد عفونی کننده ، برس ، سطل شیلنگ آب ،بستر
۵	کنترل دما، رطوبت، تهویه و نور مورد نیاز پرورش غاز در طول دوره پرورش	-دما، رطوبت، تهویه و نورمورد نیاز در پرورش غاز -مدیریت پرورش در بستر و قفس	۲	تنظیم حرارت، رطوبت، تهویه و روشنایی مناسب در دوره پرورش	۴	درک اهمیت نور رسانی ، دما، رطوبت و تهویه مناسب مورد نیاز پرورش	دما سنج ، رطوبت سنج، تهویه و لامپ
۶	رکوردگیری و ثبت آمار روزانه تا پایان دوره پرورش	نحوه رکوردگیری و ثبت آمار و مقایسه آنها برآورد اقتصادی طول دوره پرورش	۲	-انجام عملیات رکوردگیری و ثبت آمار -تجزیه و تحلیل اقتصادی طول دوره پرورش	۴	درک اهمیت در خصوص رکوردگیری و ثبت آمار	ترازو، فرم آمار، فیلم، عکس یا اسلاید
		استفاده از لباس، ماسک و ...					ایمنی و بهداشت:
		استفاده از کوره لاشه سوز در معدوم کردن تلفات آلوده نشدن آبهای زیر زمینی با فاضلاب واحد پرورشی					توجهات زیست محیطی:

برگه استاندارد تجهیزات، مواد، ابزار

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد
۱	شعله افکن	پشتی (اتومایزر)	۲
۲	محلول پاش	پشتی (موتوری)	۲
۳	گردپاش	پشتی (موتوری)	۲
۴	آبخوری	دستی و اتوماتیک	براساس ظرفیت سالن
۵	دانخوری	دستی و اتوماتیک	براساس ظرفیت سالن
۶	هیتر	گازی	۲
۷	تهویه	برقی	براساس ظرفیت سالن
۸	لباس کار	یکسره	۱۵
۹	ماسک	بهداشتی	۱۵
۱۰	دستکش	دستکش کار	۱۵
۱۱	بیل	دامپروری	۸
۱۲	فرغون	استاندارد	۸
۱۳	کاردک	استاندارد	۸
۱۴	سطل	۱۰ لیتری	۶
۱۵	شیلنگ	پلاستیکی	۳۰متر
۱۶	جارو	دسته بلند	۶
۱۷	برس	پلاستیکی	۶
۱۸	حرارت سنج	جیوه ای	۵
۱۹	رطوبت سنج	عقر به ای یا دیجیتال	۵
۲۰	لامپ	۴۰ وات	۱۰۰
۲۱	دستگاه اسپری	واکسیناسیون	۲
۲۲	سرنگ	واکسیناسیون	۲

توجه :

- تجهیزات، مواد و ابزار برای یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر در نظر گرفته شود .

– منابع و نرم افزار های آموزشی

ردیف	عنوان منبع یا نرم افزار	مؤلف	مترجم	سال نشر	محل نشر	ناشر یا تولید کننده
۱	سایت اینترنتی مرکز اطلاع رسانی طیور ایران	http://bankpoultry.ir				
۲	سایت شبکه خبری و اطلاع رسانی صنعت مرغداری و دامپروری	http://www.itpnews.com				

ردیف	نام کتاب یا جزوه	سال نشر	مؤلف / مولفین	مترجم / مترجمین	محل نشر	ناشر
۱	اصول علمی و عملی پرورش طیور	۱۳۷۶	پور رضا، ج	-	اصفهان	انتشارات جهاد دانشگاهی واحد صنعتی اصفهان
۲	راهنمای کامل پرورش طیور	۱۳۸۷	مک . او . نورث - دونالد. دی . بل	خلیقی سیگارودی، ت. فرخوی، م. نیک نفس، ف	تهران	انتشارات شرکت پژوهش و توسعه کشاورزی
۳	پرورش اردک و غاز	۱۳۸۶	ایرانی، م	-	تهران	انتشارات موسسه آموزش عالی علمی کاربردی جهاد کشاورزی

فهرست سایت های قابل استفاده در آموزش استاندارد

ردیف	عنوان
۱	http://bankpoultry.ir
۲	www.itpnews.com
۳	www.poultrydisease.ir

فهرست معرفی نرم افزارهای سودمند و مرتبط

ردیف	عنوان نرم افزار	تهیه کننده	آدرس
۱	نرم افزار جیره نویسی	-	-
۲	نرم افزار مدیریت واحد	-	-
۳	نرم افزار آموزشی چند رسانه ای	-	-